

რეზიუმე

რეზიუმე ავტორის მომზადების:

საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარების მარკეტინგული სტრატეგია

გამომცემლობა „უნივერსალი“, თბილისი 2014 წ. 352 გვ.

მეცნიერთა ყურადღების ცენტრში, ციფრულ გარემოში, გლობალური გამოწვევების პასუხს წარმოადგენს ციფრული პროცესები და მისი მართვის სისტემა — ელექტრონული მთავრობის სისტემა. ციფრული რეგულაციის პირობებში ელექტრონული მთავრობა გახდა ინოვაციის, ინფორმაციულობის, განვითარების, სოციალური-ეკონომიკური და პოლიტიკური მდგრადობის საშუალება.

გლობალურმა ციფრულმა გარემომ განაპირობა სახელმწიფოს, კერძო და სამოქალაქო სექტორის ერთიან სივრცეში ინტეგრაცია, ელექტრონული მთავრობის ეფექტური სისტემის შექმნა. ელექტრონული მთავრობის სისტემის მეშვეობით ხორციელდება სხვადასხვა აუდიტორიისათვის ინფორმაციული პროდუქტებისა და ელექტრონული მომსახურების შეთავაზება კერძო და სამოქალაქო ინტერესებისა და მოთხოვნილებების გათვალისწინებით.

ელექტრონული მთავრობის სისტემის ეფექტური რეალიზება, საჭიროებს აღმასრულებელი ორგანოების პოლიტიკურ ნებას, სტრატეგიულ დაგეგმვასა და იმპლემენტაციას. ასევე, მნიშვნელოვანია მისი მიღება უმაღლეს პოლიტიკურ დონეზე, სათანადო ნორმატიულ-სამართლებრივი ბაზის ფორმირება, ტელეკომუნიკაციის ინფრასტრუქტურის მოდერნიზება, მოქალაქეების ცოდნის დონის ამაღლება (ამ სფეროში) და ბიუჯეტიდან შესაბამისი დაფინანსება.

ამიტომ, წარმოდგენილი მონოგრაფია „საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარების მარკეტინგული სტრატეგია“, წარმოადგენს მეტად დროულ და ღირებულ ნაშრომს, რომელიც (პირველად საქართველოში) იძლევა ღრმა და ამომწურავ ინფორმაციას ციფრული ეპოქისათვის დამახასიათებელ სოციალ-ეკონომიკურ პროცესებზე, წარმატებული მართვის მეტ შესაძლებლობებზე, ციფრულ პოლიტიკაზე, ელექტრონული მთავრობის გარემოზე, ელექტრონული მთავრობის სტრატეგიული დაგეგმვისა და მართვის მიდგომებზე.

საყურადღებოა ის გარემოება, რომ აღნიშნული ნაშრომი გამოცემული იქნა „ახალგაზრდა მეცნიერთათვის პრეზიდენტის სამეცნიერო გრანტის“ ფარგლებში, შოთა რუსთაველის ეროვნულ სამეცნიერო ფონდის მიერ.

წიგნის ავტორი, ეკონომიკის დოქტორი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი რატი აბულაძე, განსაკუთრებით ნაყოფიერად იკვლევდა ისეთ აქტუალურ სფეროებს, როგორიცაა: ელექტრონული ბიზნესი, ელექტრონული მარკეტინგი, ელექტრონული მთავრობა და სხვა. ამიტომ, ასოცირებული პროფესორის რ. აბულაძის მონოგრაფიული ნაშრომი იმ მეტად აქტუალური და

პრაგმატული დატვირთვის მქონე პრობლემატიკის შესწავლა და წარმოჩენაა, რაც აისახა მის წიგნში - „საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარების მარკეტინგული სტრატეგია“.

მონოგრაფიული ნაშრომი, კომპლექსური ხასიათის გამოკვლევაა. იგი მეტად მნიშვნელოვან ასპექტებს აერთიანებს და ყოველ თავში მოცემული ინფორმაცია ღირებულია ფართო საზოგადოებისათვის. იგი მოიცავს სამეცნიერო-თეორიულ კვლევებს, პოლიტიკურ-ეკონომიკურ და სოციალურ-ტექნოლოგიური მიმართულებების ანალიზს. ჩატარებული კვლევების საფუძველზე შეფასებულია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის შესაძლებლობები, უპირატესობები, გამოწვევები და საფრთხეები, რომლის საფუძველზე შემუშავებული და განსაზღვრულია ელექტრონული მთავრობის სტრატეგიული მიმართულებები.

სარეცენზიო სამეცნიერო ნაშრომში განხილულია სამი ძირითადი მიმართულება და საკვანძო საკითხი.

პირველ ნაწილში - „ციფრული პოლიტიკა“ - ავტორი განიხილავს ციფრული პროცესების არსს, მსოფლიოს ციფრულ სტრატეგიებს, ციფრულ გარემოს გამოწვევებსა და დაძლევის ღონისძიებებს;

მეორე ნაწილში „ელექტრონული მთავრობა და ციფრული ეკონომიკა“ - ნაჩვენებია და შეფასებულია ციფრული პროცესების სოციალ-ეკონომიკური შედეგები, გლობალური ციფრული ეკონომიკა, ციფრული სივრცის საინვესტიციო მიზიდველობა, საქართველოს ციფრული ეკონომიკა, ელექტრონული მთავრობის არსი და მნიშვნელობა, ელექტრონული მთავრობა კავკასიის ქვეყნებში, ელექტრონული მთავრობა და ტურისტული ინდუსტრია, ელექტრონული ჯანდაცვა, ელექტრონული განათლება, შეფასებულია ევროკავშირის როლი საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარებაში;

მესამე ნაწილში „საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარების მარკეტინგული სტრატეგია (2015-2020 წწ-ში)“, გაანალიზებულია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის განვითარების მარკეტინგული სტრატეგიის არსი, მარკეტინგული კვლევის საფუძველზე შესწავლილია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის გარემო, მომსახურების სისტემა, ჩატარებულია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის SWOT ანალიზი; კვლევის საფუძველზე განსაზღვრულია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის სისტემის უზრუნველყოფისათვის საჭირო კომპონენტები და ღონისძიებები. კვლევის ანალიზის საფუძველზე შემუშავებულია საქართველოს ელექტრონული მთავრობის სტრატეგიული მიმართულებები. დაბოლოს, დასახულია საპ-

როგონოზო მაჩვენებლების მიღწევა და ნაჩვენებია ელექტრონული მთავრობის დანერგვით მოსალოდნელი შედეგები საქართველოში.

ნაშრომი წარმოადგენს ციფრული ეკონომიკის, საზოგადოების მოთხოვნებზე ფოკუსირებისა და გლობალურ ცვლილებებთან ადაპტაციის პასუხს. მასში სწორადაა ასახული საქართველოსათვის „ელექტრონული მთავრობის განვითარების მარკეტინგული სტრატეგიის მიმართულებები და განსახორციელებელი ღონისძიებები.

ნიგნის არქიტექტონიკა და კვლევის ლოგიკა, აშშ-სა და ევროპის ქვეყნების პრაქტიკაში ამ ხასიათის თანამედროვე კვლევების შესაბამისია. ჯამში ნაშრომი წარმოადგენს თეორიული და პრაქტიკული კვლევების შერწყმით მიღებულ მნიშვნელოვან სტრატეგიულ დოკუმენტს.

ნაშრომი წარმატებული სამეცნიერო-კვლევითი თანამშრომლობის მნიშვნელოვანი შედეგია, რომელსაც საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის, საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის წარმომადგენელთა მაღალი შეფასება დაიმსახურა.

სახელმძღვანელოს ღირსებად უნდა ჩაითვალოს ისიც, რომ კვლევასა და მონოგრაფიაზე მუშაობაში ჩართული იყო საქართველოს სხვადასხვა რეგიონის უმაღლეს სასწავლებლის (8 უნივერსიტეტი) 16 პროფესორ-მასწავლებელი და 40 სტუდენტი.

მონოგრაფიის უდაო ღირსებაა ის, ნაშრომში ჩართულია 92 დასახელების საილუსტრაციო მასალა: ცხრილები, ჰისტოგრამები, დიაგრამები, ნახაზები და გრაფიკი.

ნაშრომი მნიშვნელოვანი სტრატეგიული დოკუმენტია, რომლის სრულქმნილობას აბოლოებს სტრატეგიის განხორციელების მოსალოდნელი შედეგები და სარგებელი.

ხაზგასასმელია, რომ „ელექტრონული მთავრობა“ (ან ელექტრონული მმართველობა) როგორც საუნივერსიტეტო დისციპლინა რამდენიმე წელია დამკვიდრებულია და იკითხება საქართველოს უნივერსიტეტებში.

დღეს, ქართულ უმაღლეს საგანმანათლებლო სივრცეში მნიშვნელოვანია მომზადდეს მაღალკვალიფიციური ელექტრონული ბიზნესის ადმინისტრირების სპეციალისტები და ეკონომისტ-ანალიტიკოსები, რომლებიც ელექტრონული მთავრობის კონცეფციების ცოდნის საფუძველზე შეძლებენ ელექტრონული ბიზნეს-მოდელებზე ზემოქმედი თანამედროვე ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ათვისებას; ინფორმაციული საზოგადოების განვითარების მიმართულებების ანალიზს; ელექტრონული მთავრობის სისტემის, ელექტრონული მომსახურების

პროცესების, ელექტრონული მთავრობის მოდელებისა და არქიტექტურის შესწავლას; ელექტრონული მთავრობის გარემოსა და პოლიტიკის კვლევის მეთოდების გაცნობას; ელექტრონული მთავრობის სამართლის საკითხების გაცნობას;

ამასთან მიგვაჩნია, რომ სტრატეგიული ნაშრომი პასუხობს მისდამი დასმულ ამოცანებს, თუმცა მისდამი ინტერესს უფრო გაზრდიდა სასურველობითი ხასიათის შენიშვნებისა და რეკომენდაციების გათვალისწინება, როგორიცაა:

1. ცხადია, რომ საქართველოს დღეს არ ყავს ელექტრონული მთავრობა. მიგვაჩნია რომ მონოგრაფიის დასახელება მოითხოვს დაზუსტებას;

2. ნაშრომი მნიშვნელოვნად მოიგებდა თუ მასში ავტორი განიხილავდა ისეთ საკითხებს, როგორიცაა: ელექტრონული დაზღვევა, ელექტრონული ბირჟა, მობილური მთავრობისა და მობილური კომერციის საკითხებს საქართველოში.

მთლიანობაში, უდაოდ მნიშვნელოვანი და საყურადღებოა სარეცენზიო მონოგრაფიული ნაშრომი, რომელიც ქართულ სინამდვილეში ერთ-ერთი პირველია. მისი ერთობ სპეციფიკურობისა და ანალოგების ნაკლებად არსებობის მიუხედავად, დიდი პასუხისმგებლობითა და პრობლემის ღრმა ცოდნითაა დაწერილი. გამორჩეულია თავის სტრუქტურით, საკითხების წყობით, მასალის სიმდიდრით და უამრავი სტატისტიკური ინფორმაციით. მიგვაჩნია, რომ მონოგრაფიული კვლევის შედეგები ფასდაუდებელ სამსახურს გაუწევს სტუდენტებს, მეცნიერ-მკვლევარებსა და საჯარო სამსახურის წარმომადგენლებს პრობლემის კომპლექსურად აღქმისა და შესწავლის საკითხში.

ყოველივე ზემოთქმულის საფუძველზე, შეიძლება დავასკვნათ, რომ სარეცენზიო მონოგრაფია ასოცირებული პროფესორის რატი აბულაძის მიერ მომზადებულია თანამედროვე მონოგრაფიული სტანდარტების შესაბამისი პროგრამული მიმართულებების მიხედვით და მოთხოვნების სრული დაცვით. ნაშრომი, სამეცნიერო საზოგადოებისა და ხელისუფლებისათვის სერიოზული შენაძენია, რომელიც ხაგრძლივად იქნება მეცნიერული გზამკვლევი.

*ალექსანდრე სიჭინავა, პროფესორი
თამარ აბუაშვილი, ასისტენტი-პროფესორი*